Valtiovarainvaliokunta
Kunta- ja terveysjaosto
hellevi.ikavalko@eduskunta.fi

Kirjallinen lausunto

Invalidiliitto ry kiittää mahdollisuudesta jättää kirjallinen lausunto valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaostolle. Invalidiliitto on fyysisesti vammaisten ihmisten valtakunnallinen vaikuttamisen ja palvelutoiminnan monialajärjestö. Liitto edistää ja kehittää fyysisesti vammaisten ja toimintaesteisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua, liikkua ja elää täysipainoista elämää. Invalidiliitossa on n. 30 000 henkilöjäsentä ja 144 jäsenyhdistystä.

YK:n vammaissopimus ratifioitiin Suomessa vuonna 2016. Yleissopimus täydentää voimassa olevia YK:n ihmisoikeussopimuksia. Sillä vahvistetaan kaikkien ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kuuluminen myös vammaisille henkilöille. Sopimuksen ratifioinnista huolimatta vammaiset ihmiset ovat vähemmistö, jonka yhdenvertaisuus yhteiskunnassa ei edelleenkään toteudu ja jonka syrjäytymisriski on muuta väestöä suurempi. Tutkimusten mukaan mm. vammaisten nuorten syrjäytymisriski on moninkertainen muihin nuoriin nähden. Vammaisten ihmisten mahdollisuudet osallistua työelämään, koulutukseen ja muuhun heille itselleen mielekkääseen toimintaan ovat tosiasiallisesti heikommat kuin muulla väestöllä. Koronavirusepidemiaan liittyvät rajoitus- ja varotoimet ovat entisestään lisänneet yksinäisyyttä vammaisten ihmisten keskuudessa.

Vammaisten ihmisten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi tarvitaan nimenomaisia toimia ja eri-ikäisille vammaisille ihmisille suunnattua matalan kynnyksen toimintaa. Yhteiskunnan digitalisoitumiskehitys huomioiden tarvitaan erityisiä toimia myös digisyrjäytymisen ehkäisemiseksi. Digitalisaatio mahdollistaa osallistumisen ja yhteydenpidon silloinkin, kun liikkuminen ja kulkeminen on haasteellista.

Invalidiliitto jäsenyhdistyksineen tuntee fyysisesti vammaisten ihmisten arjen haasteet. Liitolla on kanavat vammaisten ihmisten, myös kaikkein heikoimmassa asemassa olevien, tavoittamiseksi kautta Suomen. Liiton vahva alueellinen organisaatio ja hyvä yhteistyö eri puolilla Suomea toimivien jäsenyhdistysten kanssa mahdollistavat vammaisille ihmisille suunnatun toiminnan tuloksellisen toteuttamisen.

Invalidiliitto esittää kohteliaimmin, että valtion vuoden 2021 talousarvioon lisätään 150 000 euron suuruinen määräraha, joka osoitetaan Invalidiliitolle vammaisten ihmisten hyvinvoinnin vahvistamiseen sekä yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemiseen.

Tavoitteeseen liittyviä käytännön toimia ovat mm. hyvinvointia tukevan tiedon ja toiminnan tarjoaminen, yhteisöllisyyden tukeminen, vertaistuen mahdollistaminen sekä digitaitojen vahvistaminen.

Helsingissä 17.11.2020

Invalidiliitto ry

Petri Pohjonen
pääjohtaja

Terhi Jussila
järjestöjohtaja